

Til lovforslag nr. L 240. Betænkning afgivet af uddannelsesudvalget den 16. maj 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v.

(Ændring af ansættelsesproceduren for visse ledende stillinger)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Lærerforening,
Landsforeningen Skole og Samfund og
Landsforeningen af Vanføre.

To af henvendelserne til udvalget er optrykt som bilag til betænkningen. Endvidere er optrykt en udtalelse, som undervisningsministeren foranlediget af et spørgsmål fra udvalget indhentede fra Danmarks Lærerforening over forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. (Bortfald af undervisningsministeriets og amtsrådenes godkendelsesbeføjelser, forenkling af klageregler, styrkelse af skolenævn m.v.) (L 47).

Der er af undervisningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget)

beklager meget, at undervisningsministeren agter at gennemføre de foreslåede ændringer i skolestyrelsesloven trods de skarpe protester fra Danmarks Lærerforening og fra Skole og Samfund. Mindretallet står aldeles uforstående over for ministerens handling over for de to organisationer og over for, hvorfor han ikke vil følge Danmarks Lærerforenings råd om at klare denne situation gennem en forhandling mellem Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening. Mindretallet er fortsat af den opfattelse, at den foreslåede ændring strider imod de bestræbelser, der er for at give forældrevalgte repræsentanter større indflydelse i folkeskolen, og at det er en grov tilsidesættelse af disse forældrevalgte repræsentanters indflydelse i såvel nævn som skolekommission.

Mindretallet kan ikke medvirke ved forslagens gennemførelse og vil stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (KF, V, RV, CD og KrF):

Til § 1

I det under *nr. 3* foreslåede § 23, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Skolekommissionen afgiver i sager om ansættelse i disse stillinger en udtalelse.«

Bemærkninger

Ændringsforslaget giver skolekommissionen en udtaleret i forbindelse med ansættelse i stillinger som skoledirektør, ledende skoleinspektør, viceskoledirektør og ledende sko-

lepsykolog. Efter ændringsforslaget er kommunalbestyrelsen fortsat stillet frit ved besættelsen af disse stillinger.

Eva Møller (KF) fmd. Karen Højte Jensen (KF) Kirkegaard (KF) Per Stig Møller (KF)

Povl Brøndsted (V) Helge Sander (V) Bente Juncker (CD) nfmd. Steffensen (KrF)

Jytte Andersen (S) J. K. Hansen (S) Lykketoft (S) Nørgaard-Sørensen (S)

Erling Olsen (S) Søgaard (S) Stillinger (SF) Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Ole Vig Jensen (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1

SKOLE OG SAMFUND

Landsforeningen af skolekommissioner, skolenævn og forældreforeninger

28. april 1986

**Lovforslag nr. L 240 (ændring af ansættelsesproceduren for
visse ledende stillinger)**

Landsforeningen Skole og Samfund skal herved over for folketingets uddannelsesudvalg gøre opmærksom på, at vi ud fra den foreliggende lovtekst finder, at forældrenes indflydelse via skolenævnenes udtaleret og skolekommissionens indstillingsret helt bortfalder.

Foreningen finder det særdeles uheldigt, da det netop strider imod bestræbelserne for at give forældrene større indflydelse i folkeskolen.

Skole og Samfund kan derfor ikke anbefale gennemførelsen af ovennævnte forslag.

Med venlig hilsen

A. Tangsig Christensen,
landsformand

Peter Bach,
sekretariatsleder

Folketingets uddannelsesudvalg

Bilag 2

Udtalelse indhentet af undervisningsministeren foranlediget af et spørgsmål fra uddannelsesudvalget fra Danmarks Lærerforening over forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. (Bortfald af undervisningsministeriets og amtsrådenes godkendelsesbeføjelser, forenkling af klagesager, styrkelse af skolenævn m.v.) (L 47)

DANMARKS LÆRERFORENING

Den 19. marts 1986

Vedrørende lovforslaget om ændring af skolestyrelsesloven. (Lovforslag nr. 47, 1985-86)

Danmarks Lærerforening er telefonisk blevet orienteret om, at undervisningsministeren har fremsat et nyt ændringsforslag til skolestyrelseslovens § 23, således at der indsættes et stk. 2, som fratager skolekommissionen indstillingsret til stillinger som skoledirektør, viceskoleinspektør, ledende skoleinspektør og ledende skolepsykolog.

Danmarks Lærerforening må kraftigt advare mod gennemførelsen af dette forslag.

Efter foreningens opfattelse vil gennemførelse af forslaget være et fundamentalt brud på de intentioner, der i tjenestemandskommissionen af 1965 blev lagt til grund for ændringerne i tjenestemandsløvgivningen, hvorefter tjenestemandstillinger i folkeskolen fra at være omfattet af en særlig tjenestemandsløvs (lærerlønnsloven) blev undergivet den samlede lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og i folkekirken.

Ved at undtage de anførte stillingskategorier fra indstilling fra skolekommissionen, bliver de en særlig slags stillinger i folkeskolen, som adskiller sig fra de øvrige tjenestemandstillinger i folkeskolen derved, at forældreinteresser er sat uden for indflydelse. Foreningen anser dette som en klar begyndelse til at overføre disse stillinger fra at være tjenestemænd i folkeskolen til at være kommunale tjenestemænd uden forbindelse med eller rod i den danske folkeskole.

Foreningen er enig i, at skoledirektører og ledende skoleinspektører er forvaltningsgren-

chefer i kommunerne, men de har samtidig et embedsmandsmæssigt ansvar for, at den grundlovssikrede undervisning, som folketin- get nærmere har lovgivet om i folkeskoleloven, bliver gennemført i kommunerne. Det er derfor foreningen magtpåliggende, at der ikke sker en yderligere kommunalisering af tjenestemandstillinger i folkeskolen.

Ved ændringerne i skolestyrelsesloven fra 1970 op gennem 70'erne har foreningen givet tilslutning til, at de ledende stillinger i folkeskolen ikke skulle besættes med kongelig udnævnelse, og endvidere gik foreningen ved ændringen af loven i 1978 (efter indstilling fra kapitel II-udvalget) med til, at skolekommissionen ikke kunne foretage bindende indstilling, når det drejede sig om stillinger som skoledirektør, viceskoleinspektør og ledende skoleinspektør. Foreningen har dermed bøjet sig så langt mod de kommunale ønsker, som det er muligt uden at fjerne disse stillinger helt fra at være tjenestemandstillinger i folkeskolen.

Afslutningsvis skal foreningen henlede opmærksomheden på, at det gennemgribende udvalgsarbejde, som blev gennemført i det af undervisningsministeren den 7. januar 1975 nedsatte udvalg (kapitel II-udvalget) foregik over mere end 2 år, hvor alle parter var med til at finde sammen til et fælles forslag, der kunne tilgodese alle de interesserede parter.

Foreningen står derfor helt uforstående over for, at ministeren i huj og hast fremsætter et forslag, som kun varetager én af de i kapitel II-udvalget repræsenterede interessegruppers interesse.

Venlig hilsen

Martin Rømer

/Sigfred Sørensen

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12

1467 København K

14. maj 1986

**Foretræde for folketingets uddannelsesudvalg vedrørende
lovforslag L 240 onsdag den 14. maj 1986**

Danmarks Lærereforening har allerede den 19. marts 1986 sendt undervisningsministeriet en udtalelse om det samme forslag, da det blev fremsat den 18. marts 1986 som et ændringsforslag til L 47.

Der kan ikke herske tvivl om, at foreningen anser lovforslaget som en væsentlig forringelse af brugerindflydelsen i folkeskolen.

Vi mener, at den konstruktion, man nåede frem til ved ændringen af skolestyrelsesloven i slutningen af 1977 på baggrund af kapitel II-udvalgets betænkning, var en så finjusteret balancemodel, at det vil være en stor uretfærdighed over for forældre og lærere, hvis man nu gennemfører L 240.

Vi er enige i, at skolevæsenets leder er og skal være kommunens forvaltningschef. Men lederen har også et særligt ansvar for, at skolevæsenet administreres i overensstemmelse med den af folketinget vedtagne lovgivning.

Der er således ikke tale om, at disse stillinger er kommunale tjenestemandstillinger. Der er tale om stillinger i folkeskolen.

Vi er klar over, at visse kommunalbestyrelser i de senere år er begyndt at betjene sig af ekspertbistand, når der skal ansættes ledere i den kommunale forvaltning. Derfor finder nogle af kommunerne de gældende regler i skolestyrelseslovens paragraffer 7 og 23 som

en hindring for den kommunale selvbestemmelsesret med hensyn til procedure og lederudvælgelse.

Foreningen mener ikke, at det er nødvendigt med den foreslåede lovændring for at kunne imødekomme kommunalbestyrelsernes ønske om stærkere indflydelse på lederudvælgelsen.

Foreningen er parat til – inden for det eksisterende lovgrundlag – at indgå i en drøftelse med undervisningsministeriet, Kommunernes Landsforening og Skole og Samfund om en hensigtsmæssig løsning.

Der må dog ikke være tale om en løsning, der afskærer skolekommissionen fra at foretage indstilling efter de gældende regler.

Vi er forundrede over, at ministeriet ikke har taget initiativ til en sådan drøftelse i stedet for at fremsætte lovforslag.

Vi havde inden lovforslagets første fremsættelse den 18. marts 1986 haft indledende drøftelser med Kommunernes Landsforening om en hensigtsmæssig procedureændring uden en samtidig ændring af kompetenceforholdene. Da lovforslaget blev fremsat, gik disse drøftelser i stå.

Vi er som sagt parate til at genoptage disse drøftelser, men vi ser gerne, at undervisningsministeriet og Skole og Samfund indtages.